

jo lidt et Tab. Og naar dette gælder Tiendemodtagerne som Embedsmænd, der nyde Tiende i Løn, enten det nu er Skolelærere eller Præster eller andre, saa ere Tiderne jo dog gaaede disse imod, og jeg kan derfor ikke se rettere, end at der er nogen Grund til ogsaa at tage Hensyn til denne Side af Sagen, naar vi nu ordne dette Forhold. For øvrigt bliver det naturligtvis Genstand for senere Overvejelse, om Gennemsnitsbeløbet ved Afløsningen skal være det ene eller det andet. — Hvad angaar de af Tiendeyderne selv købte Ejendomme, skal jeg henholde mig til, hvad der er blevet sagt af den ærede Ordfører; det maa blive Genstand for Overvejelse. Jeg ser jo ganske sikkert, at dette Spørgsmaal er i høj Grad indviklet og kan forvolde nogen Vanskelighed, hvis vi skulle løse det hele Spørgsmaal paa den korte Tid, som er levnet os i denne Samling. — Den ærede Ordfører gjorde en Bemærkning om Tiendeafløsningen efter Loven af 8. Maj 1894, idet han oplyste, til hvilke høje Gennemsnitsbeløb Tienden efter denne Lov var bleven afløst paa nogle Steder i Landet, saaledes paa Følster, hvor Afløsningsbeløbene havde været en 27—29 Gange det aarlige Beløb, taget i Gennemsnit. Det forekommer mig dog — dette bemærker jeg i Modsætning til den Opfattelse, som det ærede Medlem for Assens (Berntsen) havde af Loven af 8. Maj 1894 — at naar man efter den nævnte Lov kan komme til saa høje Gennemsnitsbeløb, som det har været Tilfældet, bliver det, naar man vedtager den her foreliggende Lov, Tiendeejerne, som her faa den større Fordel paa Statens Bekostning, og Tiendeyderne faa en forholdsvis mindre Fordel, idet Fordelen ved at rejse et billigt Statslaan, saaledes som Loven bestemmer, i Virkeligheden nærmest kommer Tiendeejerne til gode. Dette kan jo ikke bestrides. — Der er omdelt et Andragende fra en Mand, som kalder sig Tiendeafløsningskommisær for Ribe Amtsrads-kreds, E. Hansen. Ved at læse dette igennem og sammenholde det med det foreliggende Lovforslags Bestemmelser kan jeg ikke se rettere, end at denne Mand har nogen Ret til at udtale Tvivl om, hvorvidt den Bestemmelse i Lovforslaget, hvortil han sigter, er tilstrækkelig tydeligt og tilstrækkelig rigtigt affattet. Jeg gør kun opmærksom derpaa, fordi jeg mener, at ogsaa den Fremstilling, han her har ladet meddele til os, maa blive Genstand for Overvejelse, saa at det kan blive klart, om han har Ret i sin Paastand eller ikke.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg tror, at det er rigtigt, at vi skynde os at gøre Sagen til Genstand for den fortsatte Behandling, hvorom der formentlig vil blive Tale, og jeg har kun gjort disse smaa Bemærkninger, fordi de alle eller i alt Fald de fleste af dem angaa saadanne Spørgsmaal, som jeg mener absolut maa være Genstand for nærmere Overvejelse.

Alfred Christensen: Jeg ser, at den højtærede Landbrugsminister nu er kommen tilbage fra sit ufrivillige Fangenskab i Sneen, og inden jeg rigtig begynder, skylder jeg den ærede Minister den Meddelelse, at der i vort Parti og dets nærmere og fjernere Venner er nogenlunde Glæde over Tiendelovforslaget. Det, som jeg nu vil fremkomme med, vil jeg sige for egen Regning. Glæden er for mit Vedkommende mildest talt blandet, eller rettere, der findes slet ingen Glæde, men kun Bekymring og Sorg. En Glæde har jeg dog ved Sagen, en Glæde, som jeg ikke hele Tiden har været vis paa at skulle komme til at nyde, og det er den, at Sagen skal i Udvalg. Jeg vil ønske, at den vil undergaa en rigtig grundig og en rigtig langvarig og en rigtig tilfredsstillende Udvalgsbehandling. Om Udvalget skulde blive siddende saa længe, at det kan komme til at køre i Skoven baade en og to Gange med eller uden andre af Tingets Medlemmer som Gæster, skulde det ikke genere mig det allermindste; og om det maatte sige, at det første Aar ikke var tilstrækkeligt til at opnaa et fuldstændig retfærdigt Resultat af denne Tiendelovsbehandling, skulde det heller ikke nedknuge mit Humør i nogen særlig Grad, thi for mig er det mere om at gøre at faa en god og retfærdig Tiendelov end at faa en hurtig Tilendebning af det foreliggende Forslag. Jeg kan ikke skjule, at jeg for mit Vedkommende betragter det foreliggende Forslag som aldeles uantageligt, i hvert Fald strider det ganske mod de Principper, som jeg hidtil i mit Liv har været vant at lægge for mig i Retning af Retfærdighed til alle Sider.

Jeg vilde særlig ønske, at det høje Udvalg, som kommer til at behandle denne Sag, kom til at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Købesummen for Tienden. Naar der ganske ligefrem nævnes en Afløsningssum af 25 Gange den aarlige Præstation efter Kapitelstakst, saa vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende aldrig nogen Sinde har hørt om, at Tienden her i